

Geachte mevrouw/meneer, ouder(s)/ verzorger(s),

In deze praktijkbrochure willen wij u graag informeren over de behandeling volgens de PROMPT-filosofie.

Wellicht herkent u de volgende situatie: uw kind krijgt al langere tijd logopedische behandeling volgens de klassieke articulatietherapie, waarbij er veel tijd en aandacht wordt besteed aan luisteren naar de klank en kijken naar het mondbeeld van die klank. Helaas biedt deze behandelmethode geen of onvoldoende vooruitgang voor úw kind.

Ook veel logopedisten herkennen het volgende probleem: bij het aanleren van een spraakklank aan een kind of volwassene, lijkt de patiënt de klank maar niet te kunnen vormen. Auditieve en/of visuele feedback geeft niet voldoende input voor de patiënt. De logopedist zou dan met de eigen handen de lippen, kaak of tong van de patiënt vast willen pakken om de klank te vormen, zodat de patiënt eindelijk kan ervaren hoe die klank wordt gemaakt.

Precies dit is wat PROMPT biedt: van buitenaf hulp bieden bij het vormen van klinkers en medeklinkers door actief manipuleren/bewegen van de spiergroepen.

PROMPT staat voor Prompts for Restructuring Oral Muscular Phonetic Targets. Het is een tactiel-kinesthetische benadering (met behulp van voelen en bewegen) voor de behandeling van stoornissen in de spraakproductie.

Deze methode is al langer bekend in Amerika en Canada en krijgt ook steeds meer bekendheid in Europa.

De logopedist gebruikt hierbij één hand voor steun aan het hoofd van de patiënt en één hand voor de manipulatie van de spraakbewegingen en om posities aan te duiden. De articulatoren (articulatiespieren) krijgen hierdoor van buitenaf prikkels die

leiden tot tactiele en kinesthetische feedback. Zo ervaart de patiënt de juiste volgorde van (spier) bewegingen die nodig zijn voor de vorming van spraakklanken en woorden.

PROMPT wordt toegepast als een methode bij de verbetering van spraakproductie van volwassenen en kinderen met diverse stoornissen, waaronder hoorstoornissen, apraxie, vertraagde spraakontwikkeling, verbale ontwikkelingsdyspraxie (bij kinderen met het downsyndroom), autismespectrumstoornissen en cerebrale parese (Hayden, 2004).

Methode volgens PROMPT

Een spraakproductiestoornis wordt bij PROMPT gezien als een stoornis in het bewust uitvoeren van spraakbewegingen, door stoornissen in planning, coördinatie en uitvoering van bewegingspatronen van spraak.

Volgens de PROMPT methode kijken we vooral naar het motorische probleem. De spraakbeweging staat bij deze benadering centraal.

De PROMPT-methode heeft als kenmerken:

- De logopedist werkt alleen aan de buitenkant van de mond;
- Iedere spraakklank heeft een eigen specifieke prompt;
- Drie bewegingsvlakken van de articulatoren worden onderscheiden, de zogenaamde 'planes of movement';
- De spraakmotorische hiërarchie vormt het kader voor onderzoek en behandeling.

Therapie volgens PROMPT

Een kenmerk van de therapie volgens PROMPT is de systematische toepassing van tactiel-kinesthetische input. Dit gebeurt naast de auditieve en visuele input.

Voor elke spraakklank zijn er vier verschillende soorten prompts ontwikkeld, variërend van meer complexe tot meer oppervlakkige prompts.

De verschillende soorten prompts worden gekozen voor verschillende fasen van de therapie, afhankelijk van de stoornis van de patiënt en de doelen van de behandeling. Alle verschillende prompts geven input aan het neuromotorische systeem van de cliënt. Normaal gesproken worden er tijdens één behandeling verschillende combinaties van soorten prompts gebruikt.

PROMPT in verhouding tot andere behandelmethoden

In de traditionele spraaktherapie wordt het spraakprobleem vaak gezien als een reeks van klankafwijkingen, terwijl de motorische benadering van PROMPT het spraakprobleem juist beschouwt als een reeks van bewegingsafwijkingen (Hayden & Square, 1994). Binnen andere behandelmethoden wordt ook wel benadrukt de tongpositie te verbeteren bij het aanleren van bepaalde spraakklanken. Maar vanuit het perspectief van de spraakmotorische hiërarchie is dit niet altijd juist. Eerst zou moeten

worden nagegaan of er wel voldoende gecontroleerd bewegen is verworven op de niveaus die aan tongposities vooraf gaan; is er een goede houdingsopbouw, is er controle over de stemgeving, is er controle over de kaakbewegingen en over de lipbewegingen? (Hayden & Square, 1994).

Achtergrondinformatie voor medici

Vanaf de jaren '70 is PROMPT door Deborah Hayden ontwikkeld als een techniek om patiënten tactiel-kinesthetische informatie over spraakklanken te geven. Zij baseerde zich hierbij op het werk van onder andere Bobath (Neuro-development Treatment) en Ayres (Sensorische Integratietherapie). Inmiddels is PROMPT verder uitgewerkt tot een benadering waarin ook inzichten uit de neurobiologie en neurolingüïstiek zijn geïntegreerd (Hayden, 2003; Hayden, 2004).

Ten slotte

Adriëne Vriens-Bol is één van de 8 momenteel in Nederland werkzame PROMPT-therapeuten. Dit houdt in dat zij zich door het volgen van de volgende cursussen zich heeft gespecialiseerd in de PROMPT-filosofie:

- PROMPT: Introductie in de techniek (cursus gevolgd in 2006)
- PROMPT: Van techniek naar interventie (cursus gevolgd in 2008)
- PROMPT: Certificationproject (afgerond in 2010)

Als deze stappen doorlopen zijn, mag je jezelf volgens het PROMPT-instituut te Amerika PROMPT-therapeut noemen.

Deze informatiebrochure is tot stand gekomen door input van Karin Brinkmann en Marianne Raaijmakers (prompttherapeuten en promptinstructeurs) en gebaseerd op een artikel uit de Logopedie en Foniatrie nr 3 2005 geschreven door M. Raaijmakers en Sj. Van der Meulen.

<http://www.promptinstitute.com>

LOGOPEDIEPRAKTIJK HALDERBERGE

Locaties te Oudenbosch, Hoeven, Oud Gastel en Fijnaart

Marloes de Jong-Appelboom

Anne Ploeg

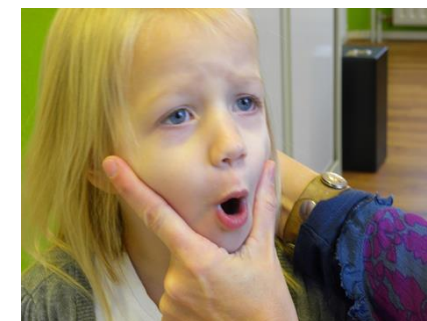
Alice Visser-Verkouter

Adriëne Vriens-Bol (praktijkhouder/ PROMPT-therapeut)

www.logopediehalderberge.nl

info@logopediehalderberge.nl

- *Al onze medewerkers staan ingeschreven in het kwaliteitsregister paramedici*
- *Lid van de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie*
- *Onderdeel van Samenwerkingsverband Logosymfonie*

Informatiebrochure PROMPT-therapie